

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA UCZNIA KLASY 1 „PODRÓŻ Z KLASĄ”

Kryteria oceniania na trzech poziomach opanowania umiejętności – **I OKRES**

Opracowanie zgodne z nową podstawą programową – Reforma 2026 „Kompas Jutra”

WSTĘP DO OPRACOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Opracowanie zawiera wymagania przewidziane dla klasy 1 w I okresie nauki w cyklu „Podróż z klasą”, rozpisane na trzy poziomy opanowania umiejętności. Każde wymaganie opisano osobno na każdym poziomie – za pomocą konkretnych, obserwowalnych zachowań ucznia.

- W klasie 1 ocena bieżąca i roczna ma charakter opisowy – poziomy służy nauczycielowi jako narzędzie diagnostyczne i podstawa informacji zwrotnej dla ucznia i rodzica.
- Różnice między poziomami wyznaczają trzy kryteria: stopień samodzielności ucznia (od pełnej samodzielności po stałe wsparcie), precyzja i poprawność wykonania oraz złożoność zadania, z którym uczeń sobie radzi.
- Poziom UMIE opisuje osiągnięcia maksymalne w zakresie podstawy programowej – nie wykracza poza jej treści, lecz wskazuje najwyższą jakość ich opanowania.
- Poziom JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY) obejmuje także osiągnięcia poniżej wymagań koniecznych. Jego wskazanie jest sygnałem do zaplanowania dostosowań, pracy indywidualnej i objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Dopisek „ale się nauczy” podkreśla rozwojowy charakter oceniania w edukacji wczesnoszkolnej.

TRZY POZIOMY OPANOWANIA UMIEJĘTNOŚCI

POZIOM	CHARAKTERYSTYKA OSIĄGNIĘĆ UCZNIA
UMIE	Pełne opanowanie umiejętności. Uczeń pracuje samodzielnie i poprawnie, w pełnym zakresie materiału przewidzianego na I okres. Potrafi wyjaśnić i uzasadnić swoje działanie, przenosi umiejętność na nowe sytuacje, tworzy własne rozwiązania i wspiera rówieśników.
MUSI POĆWICZYĆ	Częściowe opanowanie umiejętności. Uczeń wykonuje zadania typowe – samodzielnie lub z niewielkim wsparciem nauczyciela. Popelnia drobne błędy, potrzebuje wzoru, przypomnienia zasady albo pomocy wizualnej. Umiejętność wymaga dalszego ćwiczenia i utrwalania.
JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)	Początkowy etap nauki. Uczeń pracuje odtwórczo, na konkretach i według wzoru, wyłącznie z pomocą nauczyciela, albo nie wykonuje zadania mimo stałego wsparcia. Wymaga zaplanowania działań wspierających, pracy indywidualnej i dostosowań.

EDUKACJA JĘZYKOWA – POLONISTYCZNA

Osiągnięcia w zakresie komunikacji

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
<i>wymaganie z podstawy programowej</i>	<i>pełne opanowanie umiejętności</i>	<i>częściowe opanowanie</i>	<i>początkowy etap nauki</i>
Rozumie komunikaty werbalne i niewerbalne w komunikacji bezpośredniej i odpowiednio na nie reaguje	Zawsze rozumie komunikaty werbalne i niewerbalne, reaguje odpowiednio; rozumie komunikaty i trafnie reaguje, także w nowych sytuacjach.	Najczęściej rozumie komunikaty; reakcja bywa opóźniona; rozumie komunikaty po dodatkowym wyjaśnieniu nauczyciela.	Rozumie proste komunikaty wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie odczytuje komunikatów i nie reaguje na nie mimo pomocy.
Wypowiada się w sposób sensowny i spójny, z uwzględnieniem norm etycznych i zasad etykiety, dostosowuje język do sytuacji	Zawsze wypowiada się sensownie i spójnie, przestrzega zasad etykiety; wypowiada się spójnie i kulturalnie, świadomie dostosowuje język do rozmówcy.	Najczęściej wypowiada się poprawnie; czasem pomija zwroty grzeczne; wypowiada się poprawnie po ukierunkowaniu nauczyciela.	Wypowiada się pojedynczymi zdaniami, wyłącznie z pomocą; nie buduje sensownej wypowiedzi mimo pomocy.
Z uwagą słucha rozmówcy, wypowiedzi nauczyciela i innych osób	Zawsze słucha z uwagą i nie przerywa rozmówcy; słucha w skupieniu i nawiązuje do usłyszanych treści.	Najczęściej słucha uważnie; sporadycznie się rozprasza; słucha krótko; wymaga przypominania zasad słuchania.	Słucha wyłącznie przy indywidualnym ukierunkowaniu; nie utrzymuje uwagi mimo stałego wsparcia.
Informuje w rozmowie o faktach, własnych emocjach i potrzebach, dbając o zgodność z rzeczywistością	Zawsze informuje o faktach, emocjach i potrzebach zgodnie z rzeczywistością; precyzyjnie i zgodnie z prawdą mówi o faktach, emocjach i potrzebach.	Najczęściej informuje poprawnie; emocje nazywa ogólnie; mówi o faktach i emocjach po pytaniach nauczyciela.	Nazywa pojedyncze emocje i potrzeby wyłącznie z pomocą; nie informuje o faktach, emocjach ani potrzebach mimo pomocy.
Wyraża własne opinie, oceny i preferencje, szanując przekonania rozmówcy	Zawsze wyraża własne opinie i preferencje, szanuje przekonania rozmówcy; wyraża opinię z uzasadnieniem, z szacunkiem dla zdania innych.	Najczęściej wyraża opinię; uzasadnienie bywa ogólne; wyraża opinię po zachęcie nauczyciela.	Wskazuje swoją preferencję pojedynczym wyrazem, z pomocą; nie wyraża własnych opinii mimo zachęty.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Zadaje trafne pytania dostosowane do kontekstu, dzieli się pomysłami, prezentuje rezultaty pracy indywidualnej i grupowej	Zawsze zadaje pytania do kontekstu i prezentuje rezultaty pracy; zadaje trafne pytania, chętnie prezentuje pracę własną i zespołu.	Zadaje pytania; przy prezentacji potrzebuje zachęty; zadaje proste pytania po ukierunkowaniu; prezentuje z pomocą.	Powtarza pytania za wzorem; nie prezentuje pracy samodzielnie; nie zadaje pytań i nie prezentuje efektów pracy mimo pomocy.
Służy pomocą w zrozumieniu informacji, wspiera porozumiewanie się w grupie	Zawsze pomaga innym zrozumieć informacje i wspiera porozumiewanie się; chętnie wyjaśnia innym treści i wspiera rozmowę w całej grupie.	Najczęściej pomaga kolegom, gdy zostanie o to poproszony; pomaga innym po zachęcie nauczyciela.	Włącza się w pomoc wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela; nie wspiera porozumiewania się w grupie mimo zachęty.
Rozumie czytane teksty i określa intencje nadawcy przeczytanego tekstu	Zawsze rozumie czytane teksty i określa intencje nadawcy; rozumie tekst i trafnie określa intencję nadawcy, także w tekście nowym.	Rozumie tekst; intencję nadawcy określa po pytaniu; rozumie tekst po ponownym odczytaniu i naprowadzeniu.	Rozumie pojedyncze zdania wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie rozumie czytanych tekstów mimo pomocy.
Korzysta z przeczytanych tekstów w rozmowie i wspólnym działaniu	Zawsze korzysta z przeczytanych tekstów w rozmowie i działaniu; wykorzystuje treści z tekstów w dyskusji i pracy zespołowej.	Najczęściej odwołuje się do tekstu; potrzebuje przypomnienia treści; korzysta z tekstu po ukierunkowaniu nauczyciela.	Odwołuje się do tekstu wyłącznie z pomocą; nie wykorzystuje przeczytanych tekstów mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie odkrywania i używania języka

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Podejmuje działania zgodnie z usłyszaną instrukcją lub podczas realizacji projektu	Zawsze samodzielnie działa zgodnie z usłyszaną instrukcją; samodzielnie realizuje złożoną instrukcję i objaśnia ją innym.	Najczęściej działa samodzielnie; czasem prosi o powtórzenie; realizuje instrukcję po podziale na kolejne kroki.	Wykonuje pojedyncze czynności wyłącznie z pomocą; nie realizuje instrukcji mimo powtórzeń i pomocy.
Tworzy wypowiedzi mówione o funkcji informacyjnej	Samodzielnie tworzy poprawną wypowiedź o funkcji informacyjnej; tworzy rozbudowaną, uporządkowaną informację i dostosowuje ją do odbiorcy.	Tworzy krótką informację; szczegóły podaje po pytaniu; tworzy wypowiedź po pytaniach pomocniczych.	Przekazuje informację pojedynczymi wyrazami, z pomocą; nie tworzy wypowiedzi informacyjnej mimo pomocy.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Recytuje wiersze z pamięci	Zawsze samodzielnie i poprawnie recytuje wiersze z pamięci; recytuje bezbłędnie, z intonacją, gestem i właściwym tempem.	Recytuje cały wiersz; intonacja bywa monotonna; recytuje z drobnymi podpowiedziami nauczyciela.	Odtwarza fragmenty wiersza wyłącznie z pomocą; nie opanowuje tekstu wiersza mimo ćwiczeń.
Wyszukuje w tekstach informacje i analizuje czytane teksty	Zawsze samodzielnie wyszukuje informacje i analizuje tekst; wyszukuje wszystkie informacje i samodzielnie porządkuje je według tematu.	Wyszukuje informacje; przy analizie potrzebuje pytań; odnajduje informacje we wskazanym fragmencie tekstu.	Odnajduje informację prowadzoną przez nauczyciela; nie wyszukuje informacji w tekście mimo pomocy.
Ocenia postępowanie bohaterów literackich i uzasadnia swoją ocenę	Samodzielnie i trafnie ocenia bohaterów oraz uzasadnia ocenę; ocenia trafnie, wskazuje motywy bohatera i alternatywne rozwiązania.	Ocenia postępowanie; uzasadnienie formułuje ogólnie; ocenia bohatera po pytaniach nauczyciela.	Wybiera ocenę z podanych propozycji, z pomocą; nie ocenia postępowania bohaterów mimo pomocy.
Odczytuje znaczenie dosłowne i niedosłowne tekstu, np. w wierszu	Samodzielnie i trafnie odczytuje znaczenie dosłowne i niedosłowne; zawsze trafnie odczytuje oba znaczenia i wyjaśnia je własnymi słowami.	Odczytuje znaczenie dosłowne; niedosłowne po naprowadzeniu; rozumie sens tekstu po wspólnym omówieniu.	Odczytuje znaczenie dosłowne wyłącznie z pomocą; nie odczytuje znaczenia tekstu mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie świadomości językowej, w tym wiedzy o języku

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Rozpoznaje litery alfabetu, wyróżnia litery, głoski, spółgłoski i samogłoski, sylaby i rymy	Zawsze poprawnie rozpoznaje poznane litery, wyróżnia głoski, sylaby i rymy; bezbłędnie rozpoznaje wszystkie litery i dokonuje każdego podziału.	Najczęściej poprawnie rozpoznaje litery; myli podobne graficznie; rozpoznaje litery po przypomnieniu; podziału dokonuje z naprowadzeniem.	Rozpoznaje wybrane litery wyłącznie z pomocą; nie rozpoznaje liter i nie wyróżnia głosek mimo pomocy.
Dostosowuje słownictwo, używając odpowiednich form fleksyjnych wyrazów	Zawsze poprawnie dostosowuje słownictwo i formy fleksyjne; bezbłędnie doбира formy wyrazów i stosuje bogate słownictwo.	Najczęściej poprawnie; sporadycznie popełnia błędy gramatyczne; doбира właściwe formy po poprawieniu przez nauczyciela.	Używa poprawnych form wyrazów wyłącznie według wzoru; nie dostosowuje form wyrazów mimo pomocy.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Czyta płynnie, głośno i cicho, ze zrozumieniem teksty pisane i drukowane	Czyta płynnie głośno i cicho wszystkie opracowane teksty; czyta płynnie i wyraziście także tekst nowy, ze zrozumieniem.	Czyta całościowo krótkie zdania; dłuższe wyrazy sylabizuje; czyta wyrazy techniką mieszaną, po wcześniejszym przygotowaniu.	Czyta sylabami pojedyncze wyrazy, z pomocą nauczyciela; nie czyta wyrazów mimo wsparcia i systematycznych ćwiczeń.
Pisze litery w izolacji i je łączy, rozmieszcza je w liniaturze	Zawsze poprawnie pisze litery, łączy je i mieści w liniaturze; pisze kształtnie i bezbłędnie, zachowuje właściwe łączenia i proporcje.	Pisze poprawnie; łączenia liter bywają niedokładne; pisze według wzoru, po przypomnieniu kierunku kreślenia.	Pisze po śladzie, wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie odwzorowuje kształtu liter mimo stałego wsparcia.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Odczytuje, zapisuje, porównuje i porządkuje liczby naturalne w poznanym zakresie, wskazuje dziesiątki i jedności oraz liczby parzyste i nieparzyste	Samodzielnie i bezbłędnie odczytuje, zapisuje, porównuje i porządkuje liczby; bezbłędnie wykonuje wszystkie działania na liczbach i uzasadnia ustalony porządek.	Najczęściej samodzielnie; sporadycznie myli miejsce dziesiątek i jedności; wykonuje zadania po naprowadzeniu nauczyciela.	Odczytuje i zapisuje liczby wyłącznie z pomocą; nie odczytuje i nie zapisuje liczb mimo pomocy.
Dolicza i odlicza po jednym i po dwa, dodaje i odejmuje w poznanym zakresie liczbowym	Samodzielnie i bezbłędnie dolicza, odlicza, dodaje i odejmuje; liczy w pamięci biegle i bezbłędnie, także w trudniejszych przypadkach.	Oblicza poprawnie; przy trudniejszych działaniach korzysta z konkretów; oblicza na konkretach lub osi liczbowej, po naprowadzeniu.	Oblicza wyłącznie na liczmanach, z pomocą nauczyciela; nie wykonuje działań mimo konkretów i wsparcia.
Odkrywa prawidłowości w dodawaniu i odejmowaniu, posługuje się znakami +, -, <, >, =	Samodzielnie dostrzega prawidłowości i bezbłędnie stosuje znaki; odkrywa i objaśnia prawidłowości, tworzy własne przykłady.	Stosuje znaki poprawnie; prawidłowości dostrzega po podpowiedzi; stosuje znaki po przypomnieniu ich znaczenia.	Stosuje znaki wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie posługuje się znakami działań i porównań mimo pomocy.
Sprawdza poprawność obliczeń, wykorzystując związki między dodawaniem i odejmowaniem	Samodzielnie i bezbłędnie sprawdza poprawność obliczeń; zawsze samodzielnie sprawdza wynik i wyjaśnia zastosowany sposób.	Sprawdza obliczenia; czasem potrzebuje przypomnienia sposobu; sprawdza wynik po naprowadzeniu nauczyciela.	Sprawdza poprawność obliczeń wyłącznie z pomocą; nie sprawdza poprawności obliczeń mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się miarami

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Mierzy, odczytuje i zapisuje wyniki pomiarów długości i wagi	Samodzielnie i bezbłędnie mierzy oraz zapisuje wyniki pomiarów; mierzy dokładnie, sam sprawdza pomiar i zapisuje wynik z jednostką.	Najczęściej samodzielnie mierzy; zapis wyniku bywa niepełny; mierzy po przypomnieniu zasady pomiaru.	Mierzy wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie posługuje się przyrządami pomiarowymi mimo pomocy.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Posługuje się w codziennych sytuacjach jednostkami: metr, centymetr, kilogram, godzina, litr	Samodzielnie i bezbłędnie posługuje się poznanymi jednostkami; stosuje wszystkie jednostki bezbłędnie i szacuje wielkości w otoczeniu.	Stosuje jednostki poprawnie; pojedyncze bywają mylone; stosuje jednostki po przypomnieniu.	Stosuje jednostki wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie posługuje się poznanymi jednostkami mimo pomocy.
Porównuje długości przedmiotów i wagę	Samodzielnie i bezbłędnie porównuje długości przedmiotów i wagę; porównuje bezbłędnie, szacuje wynik i uzasadnia go pomiarem.	Porównuje poprawnie; szacowanie bywa nietrafne; porównuje po wykonaniu pomiaru i ukierunkowaniu.	Porównuje przedmioty wyłącznie z pomocą; nie porównuje długości i wagi mimo pomocy.
Wykonuje w kontekstach praktycznych obliczenia pieniężne, posługuje się jednostką złoty	Samodzielnie i bezbłędnie wykonuje obliczenia pieniężne; oblicza bezbłędnie, planuje zakupy i sprawdza wysokość reszty.	Oblicza poprawnie; przy większych kwotach korzysta z konkretów; oblicza po naprowadzeniu, na monetach i banknotach.	Wykonuje obliczenia pieniężne wyłącznie z pomocą; nie wykonuje obliczeń pieniężnych mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie rozpoznawania figur

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Rozpoznaje w swoim otoczeniu trójkąty, prostokąty, kwadraty i koła	Samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje oraz nazywa wszystkie figury; rozpoznaje figury bezbłędnie, także w złożonych układach, i podaje ich cechy.	Rozpoznaje figury; kwadrat i prostokąt bywają mylone; rozpoznaje figury po przypomnieniu nazw.	Wskazuje figury wyłącznie z pomocą, na wzorach; nie rozpoznaje podstawowych figur mimo pomocy.
Bada kształty w poszukiwaniu osi symetrii	Samodzielnie bada kształty i poprawnie wskazuje oś symetrii; wyznacza osie symetrii i uzasadnia swój wybór.	Wskazuje oś symetrii w figurach prostych; w złożonych się waha; bada symetrię po naprowadzeniu, składając figurę.	Wskazuje oś symetrii wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie dostrzega symetrii mimo pomocy.
Orientuje się w schemacie własnego ciała, wyprowadza kierunki od siebie i od innych osób, opisuje relacje między obiektami	Samodzielnie i bezbłędnie wyprowadza kierunki oraz opisuje położenie obiektów; bezbłędnie określa kierunki, także z perspektywy innej osoby, i opisuje relacje.	Określa kierunki od siebie; perspektywa innej osoby bywa myląca; określa kierunki po ukierunkowaniu nauczyciela.	Wskazuje kierunki wyłącznie z pomocą i oznaczeniem ręki; nie orientuje się w kierunkach i relacjach mimo pomocy.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Posługuje się pojęciami pion i poziom, korzysta z sieci kwadratowej	Samodzielnie i bezbłędnie posługuje się pojęciami oraz siecią kwadratową; stosuje pojęcia bezbłędnie i samodzielnie odwzorowuje rysunki na siatce.	Stosuje pojęcia poprawnie; odwzorowanie bywa niedokładne; pracuje na siatce po przypomnieniu zasad.	Korzysta z sieci kwadratowej wyłącznie z pomocą; nie posługuje się pojęciami pion i poziom mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie zbierania danych

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Odczytuje dane przedstawione za pomocą prostych tabel	Samodzielnie i bezbłędnie odczytuje dane z prostych tabel; odczytuje wszystkie dane i samodzielnie formułuje na ich podstawie wnioski.	Odczytuje dane z niewielką pomocą nauczyciela; odczytuje dane po doprowadzeniu.	Odczytuje dane wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie odczytuje danych z tabeli mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie myślenia matematycznego

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Czyta i rozumie proste teksty zawierające treści zmatematyzowane (np. kalendarz)	Samodzielnie czyta i rozumie proste teksty z treścią matematyczną; czyta i interpretuje takie teksty bezbłędnie, wyciąga z nich wnioski.	Rozumie tekst; szczegóły odczytuje po pytaniu; rozumie tekst po wspólnym omówieniu.	Odczytuje pojedyncze dane wyłącznie z pomocą; nie rozumie tekstów z treścią matematyczną mimo pomocy.
Analizuje i rozwiązuje proste zadania tekstowe, tworzy własną strategię rozwiązania i opisuje je działaniem lub rysunkiem	Samodzielnie i bezbłędnie analizuje, rozwiązuje i zapisuje rozwiązanie; rozwiązuje także zadania złożone, uzasadnia strategię i układa własne zadania.	Rozwiązuje zadania; sposób zapisu wybiera po przypomnieniu; rozwiązuje zadanie po wspólnej analizie treści.	Rozwiązuje zadanie wyłącznie na konkretnych, z pomocą; nie analizuje i nie rozwiązuje zadań mimo pomocy.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Korzysta z umiejętności strategicznego myślenia, także podczas gier planszowych, kościanych i karcianych	Samodzielnie stosuje skuteczną strategię podczas gier; planuje ruchy z wyprzedzeniem i objaśnia własną strategię gry.	Stosuje poznane strategie; własne pomysły pojawiają się rzadko; gra według zasad, po przypomnieniu strategii.	Uczestniczy w grze wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela; nie stosuje żadnej strategii mimo wsparcia.
Dostrzega, kontynuuje i opisuje rytmy oraz regularności przedstawione w różny sposób	Bezbłędnie dostrzega, kontynuuje i opisuje rytmy oraz regularności; tworzy własne, złożone rytmy i objaśnia zasadę ich budowy.	Kontynuuje rytmy proste; złożone wymagają wsparcia; kontynuuje rytm po naprowadzeniu.	Odtwarza rytm wyłącznie według wzoru, z pomocą; nie dostrzega i nie kontynuuje rytmów mimo pomocy.
Klasyfikuje obiekty i wyjaśnia kryterium klasyfikacji	Samodzielnie i bezbłędnie klasyfikuje oraz wyjaśnia kryterium; klasyfikuje według kilku cech jednocześnie i sam ustala kryterium.	Klasyfikuje poprawnie; kryterium nazywa ogólnie; klasyfikuje po przypomnieniu kryterium.	Segreguje obiekty wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie klasyfikuje obiektów mimo pomocy.
Wykorzystuje zdobyte umiejętności matematyczne w codziennych sytuacjach	Poprawnie wykorzystuje umiejętności matematyczne w codziennych sytuacjach; swobodnie stosuje matematykę w nowych, praktycznych sytuacjach.	Stosuje umiejętności w sytuacjach znanych i typowych; stosuje umiejętności po naprowadzeniu nauczyciela.	Wykorzystuje umiejętności wyłącznie z pomocą; nie przenosi umiejętności matematycznych na sytuacje praktyczne.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia procesów życiowych i różnorodności biologicznej

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
<i>wymaganie z podstawy programowej</i>	<i>pełne opanowanie umiejętności</i>	<i>częściowe opanowanie</i>	<i>początkowy etap nauki</i>
Rozróżnia podstawowe potrzeby organizmów żywych: wodę, pokarm, tlen, odpowiednią temperaturę, i formułuje wnioski	Samodzielnie i poprawnie rozróżnia potrzeby organizmów żywych; rozróżnia wszystkie potrzeby i samodzielnie formułuje wnioski z własnych obserwacji.	Rozróżnia większość potrzeb; wnioski formułuje po pytaniu; wymienia potrzeby organizmów po naprowadzeniu.	Wskazuje pojedyncze potrzeby wyłącznie z pomocą; nie rozróżnia potrzeb organizmów żywych mimo pomocy.
Rozpoznaje w swoim otoczeniu podstawowe gatunki roślin i zwierząt żyjących w najbliższym środowisku	Samodzielnie i poprawnie rozpoznaje poznane rośliny oraz zwierzęta; bezbłędnie rozpoznaje wszystkie omawiane gatunki i podaje ich cechy.	Rozpoznaje większość gatunków; pojedyncze myli; rozpoznaje najbardziej znane gatunki po przypomnieniu nazw.	Wskazuje pojedyncze gatunki wyłącznie z pomocą; nie rozpoznaje roślin i zwierząt mimo pomocy.
Na podstawie badań wyjaśnia, że życie i rozwój roślin zależą od energii słonecznej, gleby, wody i powietrza	Samodzielnie i trafnie wyjaśnia zależności na podstawie badań; planuje obserwację, trafnie wyjaśnia zależności i dokumentuje wnioski.	Wyjaśnia zależności ogólnie; szczegóły podaje po pytaniu; formułuje wniosek po wspólnym omówieniu badania.	Wskazuje pojedyncze czynniki wyłącznie z pomocą; nie wyjaśnia warunków życia roślin mimo pomocy.
Wykazuje się poczuciem troski o przyrodę, m.in. w opiece nad roślinami i zwierzętami	Zawsze dba i troszczy się w opiece nad roślinami i zwierzętami; odpowiedzialnie opiekuje się przyrodą i zachęca do tego innych.	Najczęściej opiekuje się przyrodą; czasem potrzebuje przypomnienia; podejmuje działania po zachęcie nauczyciela.	Włącza się w opiekę wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela; nie podejmuje działań na rzecz przyrody mimo zachęty.

Osiągnięcia w zakresie procesów fizycznych w codzienności ucznia

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Rozróżnia dźwięki w otoczeniu, podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu dźwięków na ludzi i zwierzęta	Samodzielnie i bezbłędnie rozróżnia dźwięki oraz podaje przykłady ich wpływu; bezbłędnie rozróżnia dźwięki i samodzielnie ocenia ich wpływ na organizmy.	Najczęściej samodzielnie rozróżnia dźwięki; przykłady podaje po pytaniu; rozróżnia dźwięki po naprowadzeniu nauczyciela.	Rozpoznaje pojedyncze dźwięki wyłącznie z pomocą; nie rozróżnia dźwięków w otoczeniu mimo pomocy.
Zachowuje zasady bezpieczeństwa własnego i innych osób podczas działań badawczych	Zawsze zachowuje zasady bezpieczeństwa podczas działań badawczych; przestrzega zasad i dba o bezpieczeństwo całego zespołu.	Stara się przestrzegać zasad; sporadycznie o nich zapomina; przestrzega zasad po przypomnieniu przez nauczyciela.	Wymaga stałego przypominania zasad bezpieczeństwa; nie przestrzega zasad bezpieczeństwa mimo przypomnień.

Osiągnięcia w zakresie edukacji klimatyczno-środowiskowej

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Na podstawie badań terenowych identyfikuje zależności między przyrodą ożywioną i nieożywioną, w tym wpływ pogody na rośliny i zwierzęta	Na podstawie własnych badań trafnie identyfikuje zależności; trafnie identyfikuje zależności i samodzielnie formułuje wnioski z obserwacji.	Identyfikuje zależności po ukierunkowaniu nauczyciela; identyfikuje zależności z pomocą, na podstawie wspólnych badań.	Wskazuje pojedyncze zależności ze znaczną pomocą; nie dostrzega zależności w przyrodzie mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie rozwijania warsztatu przyrodnika

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Rozwija ciekawość poznawczą	Samodzielnie i chętnie rozwija ciekawość poznawczą; i chętnie poszukuje odpowiedzi, stawia własne pytania badawcze.	Stara się samodzielnie rozwijać zainteresowania przyrodnicze; rozwija ciekawość poznawczą po zachęcie nauczyciela.	Wykazuje niewielkie zainteresowanie, wymaga stałej motywacji; nie wykazuje ciekawości poznawczej mimo zachęty.
Posługuje się narzędziami badawczymi zgodnie z przeznaczeniem: lupą, lornetką, globusem, mapą fizyczną, wagą szalkową	Zawsze posługuje się narzędziami badawczymi zgodnie z przeznaczeniem; posługuje się wszystkimi narzędziami sprawnie i objaśnia ich zastosowanie.	Najczęściej posługuje się narzędziami poprawnie; przy niektórych się waha; korzysta z narzędzi po przypomnieniu sposobu użycia.	Korzysta z narzędzi badawczych wyłącznie z pomocą; nie posługuje się narzędziami badawczymi mimo pomocy.
Prowadzi badania przyrodnicze w taki sposób, by nie szkodzić obserwowanym obiektom	Zawsze prowadzi badania, nie szkodząc obserwowanym obiektom; prowadzi badania z troską o przyrodę i uczy tego innych.	Najczęściej dba o obserwowane obiekty; czasem potrzebuje przypomnienia; dba o obiekty po przypomnieniu zasad przez nauczyciela.	Wymaga stałego nadzoru podczas obserwacji przyrodniczych; nie przestrzega zasad prowadzenia badań mimo przypomnień.
Rozpoznaje sytuacje niebezpieczne dla zdrowia i życia	Samodzielnie i trafnie rozpoznaje sytuacje niebezpieczne; rozpoznaje zagrożenia trafnie i wskazuje sposoby właściwego reagowania.	Rozpoznaje typowe zagrożenia; przy nietypowych się waha; rozpoznaje zagrożenia po omówieniu przykładów.	Wskazuje zagrożenia wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie rozpoznaje sytuacji niebezpiecznych mimo pomocy.

EDUKACJA SPOŁECZNA

Osiągnięcia w zakresie kompetencji osobistej

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Rozpoznaje i nazywa swoje mocne strony, wykorzystuje je w działaniu, podejmuje próby samooceny	Samodzielnie rozpoznaje mocne strony i podejmuje próby samooceny; obiektywnie ocenia siebie, świadomie wykorzystuje mocne strony w zadaniach.	Nazywa mocne strony; samoocena bywa zawyżona lub zaniżona; nazywa mocne strony po pytaniach nauczyciela.	Wskazuje swoje mocne strony wyłącznie z pomocą; nie rozpoznaje swoich mocnych stron mimo wsparcia.
Rozpoznaje i nazywa swoje potrzeby i emocje, komunikuje je innym i w razie potrzeby prosi o pomoc	Samodzielnie rozpoznaje i komunikuje swoje potrzeby oraz emocje; trafnie nazywa emocje i potrzeby, wskazuje ich przyczyny i prosi o wsparcie.	Nazywa podstawowe emocje; przy złożonych się waha; nazywa emocje po pytaniach nauczyciela.	Wskazuje emocję na piktogramie, wyłącznie z pomocą; nie nazywa swoich emocji i potrzeb mimo wsparcia.
Stosuje poznane strategie regulacji emocji, radzi sobie ze stresem i porażką	Skutecznie stosuje poznane strategie regulacji emocji; skutecznie dobiera strategię do sytuacji i wspiera w tym rówieśników.	Stosuje wybrane strategie; w sytuacjach trudnych bywa bezradny; stosuje strategie po przypomnieniu przez nauczyciela.	Uspokaja się wyłącznie przy wsparciu osoby dorosłej; nie stosuje strategii radzenia sobie z emocjami mimo wsparcia.
Reaguje asertywnie w sytuacji przekraczania jego granic, z poszanowaniem siebie i innych	Potrafi asertywnie reagować, szanując siebie i innych; zawsze reaguje asertywnie i kulturalnie, także w sytuacjach trudnych.	Najczęściej reaguje właściwie; czasem wycofuje się lub reaguje zbyt ostro; reaguje właściwie po omówieniu sytuacji z nauczycielem.	Broni swoich granic wyłącznie przy wsparciu dorosłego; nie reaguje na przekraczanie własnych granic mimo wsparcia.
Rozpoznaje negatywne zachowania innych osób: namawianie do niebezpiecznych zachowań, przekraczanie granic, łamanie zasad	Samodzielnie i właściwie rozpoznaje negatywne zachowania innych osób; trafnie rozpoznaje takie zachowania i wskazuje właściwe sposoby reagowania.	Rozpoznaje typowe sytuacje; przy trudniejszych się waha; rozpoznaje zachowania po omówieniu przykładów.	Rozpoznaje zagrożenie wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie rozpoznaje negatywnych zachowań mimo pomocy.
Ustala priorytety działań, układa plan wykonania zadań oraz doprowadza podjęte działania do końca	Samodzielnie układa plan zadań i doprowadza je do końca; planuje pracę, ustala kolejność zadań i zawsze kończy działania.	Planuje pracę; przy dłuższych zadaniach potrzebuje przypomnienia; planuje i kończy zadanie po ukierunkowaniu nauczyciela.	Realizuje zadanie wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela; nie planuje pracy i nie kończy zadań mimo wsparcia.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Dokonuje wyboru sposobu realizacji zadania i pracuje wytrwale	Samodzielnie i trafnie wybiera sposób realizacji zadania, pracuje wytrwale; trafnie wybiera sposób pracy, uzasadnia go i pracuje wytrwale do końca.	Wybiera sposób pracy; przy trudnościach zniechęca się; wybiera sposób pracy z podanych propozycji.	Pracuje wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela; nie podejmuje wytrwałej pracy mimo wsparcia.
Stosuje zasady zdrowego trybu życia, w tym aktywności ruchowej i kontaktu z przyrodą, rozumie wpływ decyzji na zdrowie	Zawsze stosuje podstawowe zasady zdrowego trybu życia; stosuje zasady i wyjaśnia wpływ własnych decyzji na zdrowie.	Najczęściej stosuje zasady; wyjaśnienia formułuje ogólnie; stosuje zasady po przypomnieniu przez nauczyciela.	Wymienia zasady zdrowego trybu życia wyłącznie z pomocą; nie stosuje zasad zdrowego trybu życia mimo przypomnień.

Osiągnięcia w zakresie kompetencji społecznej

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Okazuje szacunek wszystkim ludziom bez względu na narodowość, wyznanie, pozycję społeczną, wiek czy stan zdrowia	Zawsze okazuje szacunek wszystkim ludziom, bez wyjątku; okazuje szacunek wszystkim i reaguje na przejawy wykluczania.	Najczęściej okazuje szacunek; sporadycznie potrzebuje przypomnienia; okazuje szacunek po zwróceniu uwagi przez nauczyciela.	Wymaga stałego przypominania zasad szacunku wobec innych; nie okazuje szacunku innym mimo przypomnień.
Nawiązuje i podtrzymuje relacje społeczne w rodzinie, klasie, szkole i lokalnej wspólnocie	Zawsze kulturalnie nawiązuje i podtrzymuje relacje społeczne; kulturalnie buduje relacje i integruje grupę rówieńczą.	Najczęściej nawiązuje relacje; w nowych sytuacjach bywa nieśmiały; nawiązuje relacje po zachęcie nauczyciela.	Kontaktuje się z innymi wyłącznie przy wsparciu dorosłego; nie nawiązuje relacji z rówieśnikami mimo wsparcia.
Inicjuje i podtrzymuje współpracę w grupie, współtworzy, negocjuje i przestrzega zasad działania w grupie	Zawsze kulturalnie inicjuje współpracę i przestrzega zasad grupy; inicjuje współpracę, organizuje pracę zespołu i skutecznie negocjuje.	Współpracuje; inicjatywę podejmuje rzadko; współpracuje po podziale zadań przez nauczyciela.	Uczestniczy w pracy grupy biernie, z pomocą; nie podejmuje współpracy mimo wsparcia.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
<i>wymaganie z podstawy programowej</i>	<i>pełne opanowanie umiejętności</i>	<i>częściowe opanowanie</i>	<i>początkowy etap nauki</i>
Rozpoznaje emocje innych osób i reaguje na nie w odpowiedni sposób	Trafnie rozpoznaje emocje innych i reaguje odpowiednio; odczytuje emocje innych i dostosowuje do nich swoje zachowanie.	Rozpoznaje podstawowe emocje; reakcja bywa nieadekwatna; rozpoznaje emocje innych po pytaniach nauczyciela.	Odczytuje emocje wyłącznie z pomocą i na piktogramach; nie rozpoznaje emocji innych osób mimo pomocy.
Zwraca uwagę na potrzeby innych członków grupy i oferuje pomoc osobie w potrzebie	Zwraca uwagę na potrzeby innych i oferuje im pomoc; zawsze z własnej inicjatywy dostrzega potrzeby innych i skutecznie pomaga.	Pomaga innym, gdy zostanie o to poproszony; pomaga innym po zachęcie nauczyciela.	Włącza się w pomoc wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela; nie dostrzega potrzeb innych mimo zachęty.
Rozpoznaje przejawy przemocy wobec siebie i innych, w tym zastraszanie i dręczenie, i przeciwstawia się im	Rozpoznaje przejawy przemocy i przeciwstawia się im, prosząc o pomoc dorosłego; trafnie rozpoznaje przemoc, reaguje i wie, do kogo zwrócić się o pomoc.	Rozpoznaje wyraźne przejawy przemocy; przy subtelnych się waha; rozpoznaje przemoc po omówieniu przykładów.	Rozpoznaje sytuację wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie rozpoznaje przejawów przemocy mimo pomocy.
Angażuje się w działania w klasie i środowisku lokalnym, realizując wspólne inicjatywy i rozwijając postawę obywatelską	Chętnie angażuje się we wspólne inicjatywy klasowe i lokalne; inicjuje wspólne działania i zachęca do nich rówieśników.	Uczestniczy w działaniach; inicjatywy nie podejmuje; włącza się w działania po zachęcie nauczyciela.	Uczestniczy w działaniach wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela; nie angażuje się we wspólne działania mimo zachęty.

Osiągnięcia w zakresie edukacji obywatelskiej

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
<i>wymaganie z podstawy programowej</i>	<i>pełne opanowanie umiejętności</i>	<i>częściowe opanowanie</i>	<i>początkowy etap nauki</i>
Przedstawia na podstawie własnych obserwacji podstawowe elementy krajobrazu lokalnego	Samodzielnie przedstawia elementy krajobrazu lokalnego; opisuje krajobraz szczegółowo i porównuje go z innymi krajobrazami Polski.	Wymienia większość elementów; opis jest ogólny; przedstawia krajobraz po pytaniach nauczyciela.	Wskazuje pojedyncze elementy wyłącznie z pomocą; nie opisuje krajobrazu lokalnego mimo pomocy.
Wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice oraz położenie swojej miejscowości	Samodzielnie wskazuje granice Polski i położenie swojej miejscowości; wskazuje pewnie granice, miejscowość i inne obiekty, orientuje się na mapie.	Wskazuje granice; położenie miejscowości odnajduje z namysłem; wskazuje obiekty po naprowadzeniu nauczyciela.	Wskazuje obiekty prowadzony ręką nauczyciela; nie wskazuje obiektów na mapie mimo pomocy.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Rozróżnia i opisuje symbole państwowe Polski, zachowuje się z szacunkiem podczas hymnu i wciągania flagi	Samodzielnie i poprawnie rozróżnia oraz opisuje symbole państwowe; rozpoznaje i opisuje symbole bezbłędnie, zawsze zachowuje właściwą postawę.	Rozpoznaje symbole; opis formułuje ogólnie; rozpoznaje symbole po przypomnieniu.	Wskazuje symbole państwowe wyłącznie z pomocą; nie rozpoznaje symboli państwowych mimo pomocy.
Wskazuje wybrane święta państwowe, rozpoznaje zwyczaje lokalne i tradycyjne elementy kultury oraz uczestniczy w życiu społecznym	Samodzielnie i poprawnie wskazuje święta państwowe oraz zwyczaje lokalne; wymienia święta i zwyczaje, wyjaśnia ich znaczenie i chętnie w nich uczestniczy.	Wymienia część świąt i zwyczajów; pozostałe po pytaniu; wymienia pojedyncze święta po przypomnieniu.	Rozpoznaje święta na ilustracjach, wyłącznie z pomocą; nie wymienia świąt i zwyczajów mimo pomocy.
Rozumie i wyjaśnia znaczenie praw i obowiązków ucznia oraz podstawowych praw człowieka	Rozumie i wyjaśnia znaczenie praw i obowiązków ucznia; wyjaśnia prawa i obowiązki, podaje przykłady ich stosowania w klasie.	Wymienia prawa i obowiązki; wyjaśnienia są ogólne; wymienia prawa i obowiązki po przypomnieniu.	Wskazuje pojedyncze prawa wyłącznie z pomocą; nie wymienia praw i obowiązków mimo pomocy.
Analizuje podstawowe różnice między życiem ludzi w przeszłości i obecnie	Samodzielnie i trafnie analizuje różnice między dawnymi a obecnymi czasami; trafnie porównuje dawniej i dziś, samodzielnie formułuje wnioski.	Wskazuje różnice; porównania są ogólne; porównuje dawniej i dziś po ukierunkowaniu.	Wskazuje różnice na ilustracjach, wyłącznie z pomocą; nie dostrzega różnic między dawnymi a obecnymi czasami.
Rozróżnia polskie banknoty i monety	Samodzielnie i bezbłędnie rozróżnia polskie banknoty i monety; rozróżnia wszystkie nominały bezbłędnie i porównuje ich wartość.	Rozróżnia większość nominałów; pojedyncze myli; rozróżnia nominały po przypomnieniu.	Wskazuje pojedyncze nominały wyłącznie z pomocą; nie rozróżnia banknotów i monet mimo pomocy.

EDUKACJA ARTYSTYCZNA – PLASTYKA I MUZYKA

Osiągnięcia w zakresie percepcji i interpretacji dzieł plastycznych

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Rozpoznaje podstawowe środki plastycznego wyrazu w oglądanych dziełach (barwa, linia, kształt, faktura) i nazywa wywołane emocje	Samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje środki wyrazu oraz nazywa emocje; rozpoznaje wszystkie środki wyrazu i wskazuje, jak budują nastrój dzieła.	Rozpoznaje większość środków wyrazu; emocje nazywa ogólnie; rozpoznaje środki wyrazu po niewielkim naprowadzeniu.	Wskazuje pojedyncze środki wyrazu wyłącznie z pomocą; nie rozpoznaje środków plastycznego wyrazu mimo pomocy.
Opisuje wybrane dzieła sztuki, w tym obrazy i ilustracje	Samodzielnie opisuje wybrane dzieła sztuki kilkoma zdaniami; opisuje dzieło szczegółowo, uzasadnia opinię i porównuje z innymi pracami.	Opisuje dzieło prostymi zdaniami; słownictwo jest ubogie; opisuje dzieło po pytaniach nauczyciela.	Wskazuje pojedyncze elementy dzieła, wyłącznie z pomocą; nie opisuje dzieł sztuki mimo zachęty.

Osiągnięcia w zakresie twórczego działania plastycznego

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Stosuje środki plastycznego wyrazu w działaniach twórczych, w tym kontrast barw, rytm i linie	Samodzielnie i poprawnie stosuje środki plastycznego wyrazu; świadomie i kreatywnie dobiera środki wyrazu, uzasadnia swój wybór.	Najczęściej poprawnie stosuje środki wyrazu; dobór bywa przypadkowy; stosuje środki wyrazu według wzoru, po ukierunkowaniu.	Wykonuje pracę wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie stosuje środków plastycznego wyrazu mimo pomocy.
Wykonuje prace plastyczne inspirowane motywem, wzorem lub obserwacją zjawisk przyrodniczych	Samodzielnie wykonuje ciekawe prace zgodne z podaną inspiracją; proponuje interesujące, kreatywne rozwiązania wyraźnie powiązane z inspiracją.	Wykonuje pracę; związek z inspiracją bywa ogólny; wykonuje pracę po wspólnym omówieniu tematu.	Rysuje pojedyncze elementy wyłącznie z pomocą; nie podejmuje działań plastycznych mimo zachęty.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Stosuje podstawowe techniki plastyczne (rysunek, malarstwo, kolaż), dobiera narzędzia i materiały, planuje etapy pracy	Samodzielnie i poprawnie stosuje techniki oraz planuje etapy pracy; swobodnie łączy techniki, samodzielnie planuje i dokumentuje etapy pracy.	Stosuje techniki poprawnie; plan pracy tworzy po podpowiedzi; pracuje etapami, po ukierunkowaniu nauczyciela.	Wykonuje pojedyncze czynności wyłącznie z pomocą; nie stosuje poznanych technik plastycznych mimo pomocy.
Tworzy kompozycje plastyczne inspirowane doświadczeniami, emocjami, kontaktem ze sztuką i przyrodą	Tworzy interesujące kompozycje zgodne z podaną inspiracją; tworzy oryginalne kompozycje bogate w szczegóły, wyrażnie osobiste.	Tworzy kompozycję; jest ona schematyczna; tworzy kompozycję według wzoru, po ukierunkowaniu.	Wykonuje fragmenty kompozycji wyłącznie z pomocą; nie tworzy kompozycji plastycznych mimo zachęty.
Wyraża swoje zdanie o rezultatach pracy twórczej własnej i zespołowej	Trafnie wyraża zdanie o pracy własnej i zespołowej; ocenia prace, uzasadnia opinię i formułuje życzliwe wskazówki.	Wyraża opinię; uzasadnienie formułuje ogólnie; wyraża opinię po pytaniach nauczyciela.	Ocenia pracę pojedynczym wyrazem, z pomocą; nie wypowiada się o rezultatach pracy mimo zachęty.

Osiągnięcia w zakresie kształcenia wrażliwości estetycznej

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Dostrzega ład i nieład, regularności i nieregularności w otoczeniu	Samodzielnie dostrzega ład i nieład oraz regularności w otoczeniu; dostrzega ład i rytmy w otoczeniu, nazywa zasadę porządku i proponuje własne układy.	Najczęściej dostrzega ład i nieład; czasem wymaga upomnienia; dostrzega porządek po ukierunkowaniu nauczyciela.	Wskazuje uporządkowane układy wyłącznie z pomocą; nie dostrzega ład i nieładu mimo pomocy.
Na elementarnym poziomie charakteryzuje estetykę otoczenia	Samodzielnie charakteryzuje estetykę otoczenia; trafnie i szczegółowo opisuje estetykę otoczenia, uzasadnia swoją ocenę.	Najczęściej samodzielnie opisuje estetykę otoczenia; opis jest ogólny; opisuje otoczenie po pytaniach nauczyciela.	Wymaga wsparcia i motywacji, by opisać estetykę otoczenia; nie charakteryzuje estetyki otoczenia mimo pomocy.
Porządkuje własne otoczenie i przedmioty codziennego użytku	Chętnie porządkuje własne otoczenie i przedmioty codziennego użytku; zawsze utrzymuje porządek i dba o estetykę wspólnej przestrzeni klasy.	Zazwyczaj chętnie porządkuje swoje miejsce pracy; porządkuje otoczenie po przypomnieniu przez nauczyciela.	Porządkuje swoje miejsce wyłącznie pod nadzorem; nie dba o porządek w swoim otoczeniu mimo przypomnień.

Osiągnięcia w zakresie percepcji i interpretacji muzyki

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Słucha utworów muzyki klasycznej, rozrywkowej i tradycyjnej z różnych kultur	Chętnie słucha utworów muzyki różnych rodzajów i kultur; zawsze słucha z uwagą i chętnie dzieli się wrażeniami z odbioru muzyki.	Najczęściej chętnie słucha; sporadycznie się rozprasza; słucha utworów po zachęcie nauczyciela.	Słucha krótko, wymaga stałego ukierunkowania; nie słucha proponowanych utworów mimo zachęty.
Określa tempo, dynamikę i nastrój utworów	Bezbłędnie określa tempo, dynamikę i nastrój utworów; określa wszystkie cechy utworu i uzasadnia swoją ocenę.	Najczęściej poprawnie określa cechy utworu; przy dynamice się waha; określa cechy utworu po porównaniu i naprowadzeniu.	Wskazuje cechę utworu wyłącznie z pomocą; nie określa tempa, dynamiki i nastroju mimo pomocy.
Reaguje ruchem na zmiany tempa, dynamiki, nastroju i wysokości dźwięku, identyfikuje dźwięki, rytmy i melodie w grach słuchowych	Aдекватnie reaguje ruchem na wszystkie zmiany w utworze; reaguje trafnie i płynnie, samodzielnie proponuje sposób reakcji ruchowej.	Zazwyczaj reaguje adekwatnie; przy zmianach tempa się spóźnia; reaguje po pokazie nauczyciela.	Reaguje wyłącznie naśladowując innych, z pomocą; nie reaguje na zmiany w muzyce mimo pokazu.
Rozpoznaje w piosence zwrotkę i refren	Bezbłędnie rozpoznaje w piosence zwrotkę i refren; rozpoznaje budowę piosenki i wskazuje ją w nowych utworach.	Najczęściej rozpoznaje budowę piosenki; czasem się myli; rozpoznaje zwrotkę i refren po przypomnieniu.	Wskazuje refren wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie rozpoznaje budowy piosenki mimo pomocy.
Rozpoznaje i nazywa wybrane instrumenty muzyczne	Samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje oraz nazywa poznane instrumenty; rozpoznaje instrumenty po wyglądzie i brzmieniu, nazywa je bezbłędnie.	Rozpoznaje instrumenty po wyglądzie; brzmienie bywa mylone; rozpoznaje instrumenty po przypomnieniu.	Wybiera instrument z podanych propozycji, z pomocą; nie rozpoznaje instrumentów muzycznych mimo pomocy.

Osiągnięcia w zakresie aktywności muzycznej: śpiewu, ruchu i gry na instrumentach

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Śpiewa piosenki dziecięce i okolicznościowe oraz hymn państwowy	Chętnie i poprawnie śpiewa poznane piosenki oraz hymn państwowy; śpiewa czysto i z pamięci, dbając o dykcję oraz właściwą postawę przy hymnie.	Zazwyczaj chętnie śpiewa; w tekście zdarzają się pomyłki; śpiewa z pomocą nagrania lub grupy.	Nuci fragmenty melodii wyłącznie z pomocą; nie śpiewa poznanych piosenek mimo ćwiczeń.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Uczestniczy w zabawach głosowych i ćwiczeniach emisyjnych	Chętnie uczestniczy w zabawach głosowych i ćwiczeniach emisyjnych; zawsze chętnie i świadomie wykonuje ćwiczenia emisyjne, dba o oddech.	Zazwyczaj chętnie uczestniczy w ćwiczeniach głosowych; uczestniczy w ćwiczeniach po zachęcie nauczyciela.	Wykonuje ćwiczenia wyłącznie naśladując innych; nie uczestniczy w zabawach głosowych mimo zachęty.
Gra na instrumentach melodycznych i niemelodycznych zgodnie z prostym zapisem graficznym	Chętnie i poprawnie gra zgodnie z prostym zapisem graficznym; gra bezbłędnie, utrzymuje puls i akompaniuje grupie.	Gra według zapisu; przy dłuższych schematach gubi rytm; gra po pokazie i wspólnym przećwiczeniu.	Gra pojedyncze uderzenia wyłącznie z pomocą; nie gra na instrumentach mimo pokazu.
Uczestniczy w zabawach ruchowych przy muzyce i tańcach integracyjnych	Chętnie uczestniczy w zabawach ruchowych przy muzyce i tańcach; tańczy płynnie, w rytm, i zachęca innych do wspólnej zabawy.	Zazwyczaj chętnie uczestniczy; pojedyncze figury upraszcza; tańczy w grupie, naśladując prowadzącego.	Wykonuje pojedyncze kroki wyłącznie z pomocą; nie uczestniczy w zabawach ruchowych przy muzyce mimo zachęty.
Odczytuje proste schematy rytmiczne z różnych zapisów, używając tataizacji lub gestodźwięków	Zawsze poprawnie odczytuje proste schematy rytmiczne; odczytuje bezbłędnie każdy zapis i tworzy własne schematy rytmiczne.	Odczytuje schematy; przy dłuższych popełnia błędy; odczytuje schemat po pokazie nauczyciela.	Powtarza rytm wyłącznie naśladując innych; nie odczytuje schematów rytmicznych mimo pomocy.
Współpracuje z innymi podczas zespołowego muzykowania	Zawsze zgodnie współpracuje podczas zespołowego muzykowania; zgodnie współpracuje i pomaga zespołowi utrzymać wspólny rytm.	Zazwyczaj współpracuje zgodnie; czasem gra we własnym tempie; współpracuje po ukierunkowaniu nauczyciela.	Uczestniczy w muzykowaniu biernie, z pomocą; nie podejmuje współpracy podczas muzykowania mimo zachęty.

Osiągnięcia w zakresie twórczego działania muzycznego

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Wykorzystuje dźwięk, ruch i rytm do wyrażania emocji	Chętnie wykorzystuje dźwięk, ruch i rytm do wyrażania emocji; wyraża emocje wyraziście i świadomie, łącząc dźwięk, ruch i rytm.	Najczęściej chętnie wyraża emocje; środki wyrazu są ubogie; wyraża emocje po pokazie nauczyciela.	Naśladuje sposób wyrażania emocji, wyłącznie z pomocą; nie wyraża emocji środkami muzycznymi mimo zachęty.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Wykorzystuje przedmioty codziennego użytku w zabawach muzycznych	Chętnie wykorzystuje przedmioty codziennego użytku w zabawach muzycznych; twórczo dobiera przedmioty i tworzy z nich własne instrumentarium.	Najczęściej chętnie korzysta z podanych przedmiotów; korzysta z przedmiotów po propozycji nauczyciela.	Włącza się do zabawy wyłącznie z pomocą; nie wykorzystuje przedmiotów w zabawach muzycznych mimo zachęty.
Wykonuje improwizacje instrumentalne i ruchowe	Chętnie wykonuje improwizacje instrumentalne i ruchowe; tworzy oryginalne improwizacje i łączy różne źródła dźwięku.	Stara się improwizować; propozycje są krótkie i schematyczne; improwizuje według podanego wzoru.	Odtwarza propozycje innych, wyłącznie z pomocą; nie podejmuje prób improwizacji mimo zachęty.
Tworzy ruchowe improwizacje do muzyki instrumentalnej	Chętnie tworzy ruchowe improwizacje do muzyki instrumentalnej; tworzy spójne improwizacje ruchowe trafnie oddające charakter utworu.	Najczęściej chętnie improwizuje ruchem; ruchy bywają schematyczne; improwizuje ruchem po pokazie nauczyciela.	Naśladuje ruchy innych, wyłącznie z pomocą; nie tworzy improwizacji ruchowych mimo zachęty.
Tworzy i wykonuje proste akompaniamenty do wybranych utworów muzycznych	Chętnie tworzy i wykonuje proste akompaniamenty; tworzy własny akompaniament, utrzymuje tempo i dostosowuje się do grupy.	Wykonuje akompaniament; sporadycznie gubi tempo; akompaniuje wspólnie z grupą, po pokazie.	Wykonuje pojedyncze uderzenia wyłącznie z pomocą; nie wykonuje akompaniamentu mimo wzoru.

Osiągnięcia w zakresie działań artystycznych

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Uczestniczy w scenkach dramatycznych inspirowanych literaturą dziecięcą i wydarzeniami z życia codziennego	Chętnie uczestniczy w scenkach dramatycznych i utrzymuje rolę; tworzy przekonującą postać, łączy głos, ruch i mimikę, inicjuje scenki.	Najczęściej chętnie uczestniczy; wychodzi z roli podczas zabawy; uczestniczy w scenkach po zachęcie nauczyciela.	Uczestniczy w scenkach wyłącznie ze znaczącym wsparciem; odmawia udziału w scenkach dramatycznych mimo zachęty.

EDUKACJA TECHNICZNA I INFORMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie bezpieczeństwa i higieny

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Wskazuje sytuacje niebezpieczne i sposoby reagowania, wymienia podstawowe numery alarmowe	Samodzielnie i trafnie wskazuje zagrożenia oraz numery alarmowe; trafnie rozpoznaje zagrożenia, opisuje reakcję i potrafi przekazać zgłoszenie.	Wskazuje zagrożenia; sposób reagowania opisuje ogólnie; wskazuje zagrożenia po omówieniu przykładów.	Podaje numer alarmowy wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie rozpoznaje zagrożeń i nie zna numerów alarmowych mimo pomocy.
Reaguje na instrukcje oraz komunikaty wizualne i dźwiękowe, stosuje zasady bezpieczeństwa, w tym drogowego, podczas wycieczek i zajęć	Zawsze odpowiednio reaguje na komunikaty i stosuje zasady bezpieczeństwa; reaguje prawidłowo i przypomina zasady bezpieczeństwa innym.	Najczęściej reaguje prawidłowo; sporadycznie potrzebuje przypomnienia; stosuje zasady po przypomnieniu przez nauczyciela.	Wymaga stałego nadzoru w sytuacjach wymagających ostrożności; nie stosuje zasad bezpieczeństwa mimo przypomnień.
Przygotowuje miejsce pracy i zachowuje w nim porządek, przestrzegając zasad bezpieczeństwa	Zawsze odpowiednio przygotowuje miejsce pracy i zachowuje w nim porządek; samodzielnie organizuje stanowisko pracy i dba o porządek do końca zajęć.	Najczęściej dba o porządek; czasem potrzebuje przypomnienia; porządkuje miejsce pracy po przypomnieniu.	Organizuje stanowisko pracy wyłącznie pod nadzorem; nie przygotowuje miejsca pracy i nie sprząta mimo przypomnień.
Zachowuje zasady bezpieczeństwa i higieny w sytuacjach życia codziennego	Zawsze zachowuje zasady bezpieczeństwa i higieny; przestrzega zasad i wyjaśnia ich znaczenie dla zdrowia.	Najczęściej przestrzega zasad; sporadycznie o nich zapomina; przestrzega zasad po przypomnieniu przez nauczyciela.	Wymaga stałego przypominania zasad higieny; nie przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny mimo przypomnień.
Używa odpowiednich materiałów i bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami, m.in. nożyczkami	Zawsze używa odpowiednich materiałów i bezpiecznie posługuje się narzędziami; posługuje się narzędziami bezpiecznie i sprawnie, dobiera je trafnie.	Najczęściej pracuje bezpiecznie; technika bywa niedokładna; posługuje się narzędziami po przypomnieniu zasad.	Korzysta z narzędzi wyłącznie pod nadzorem nauczyciela; nie posługuje się narzędziami bezpiecznie mimo przypomnień.
Współpracuje w grupie, także on-line, z poszanowaniem zasad komunikacji i netykiety	Chętnie współpracuje w grupie z poszanowaniem zasad komunikacji; zawsze współpracuje kulturalnie i przypomina innym zasady netykiety.	Współpracuje; zasady netykiety przypomina sobie po uwadze; współpracuje po ukierunkowaniu nauczyciela.	Uczestniczy w pracy grupy biernie, z pomocą; nie podejmuje współpracy i nie przestrzega zasad komunikacji.

Osiągnięcia w zakresie projektowania i tworzenia

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Planuje i wykonuje własne projekty, w tym urządzenia otoczenia, wykonuje szkice słowne i graficzne	Samodzielnie planuje i wykonuje własne projekty oraz szkice; i kreatywnie planuje projekt, szkicuje i realizuje go do końca.	Wykonuje projekt; plan tworzy po podpowiedzi nauczyciela; realizuje projekt etapami, po ukierunkowaniu.	Wykonuje pojedyncze czynności wyłącznie z pomocą; nie planuje i nie realizuje projektu mimo pomocy.
Wykonuje przedmioty użytkowe i dekoracje, wykorzystując oszczędnie dostępne materiały	Samodzielnie wykonuje przedmioty użytkowe i dekoracje, oszczędza materiały; wykonuje przedmioty pomysłowo i estetycznie, gospodaruje materiałami rozsądnie.	Wykonuje przedmiot; wykończenie bywa niestaranne; wykonuje przedmiot według wzoru, z niewielkim wsparciem.	Wykonuje fragmenty pracy wyłącznie z pomocą; nie wykonuje przedmiotów użytkowych mimo wzoru i pomocy.
Wykorzystuje zasoby cyfrowe w sposób etyczny	Zawsze wykorzystuje zasoby cyfrowe w sposób etyczny; korzysta z zasobów etycznie i wyjaśnia, dlaczego to ważne.	Najczęściej korzysta poprawnie; potrzebuje przypomnienia zasad; korzysta z zasobów cyfrowych po ukierunkowaniu.	Korzysta z zasobów cyfrowych wyłącznie pod nadzorem; nie przestrzega zasad korzystania z zasobów cyfrowych.
Poszukuje alternatywnych zastosowań materiałów	Samodzielnie poszukuje alternatywnych zastosowań materiałów; proponuje wiele nowych zastosowań materiałów, także z recyklingu.	Proponuje pojedyncze nowe zastosowania materiałów; proponuje zastosowania po podpowiedzi nauczyciela.	Korzysta wyłącznie z rozwiązań podanych przez nauczyciela; nie poszukuje nowych zastosowań materiałów mimo zachęty.
Prezentuje efekty własnej pracy w parze lub grupie na forum klasy	Chętnie prezentuje efekty pracy własnej i zespołowej; prezentuje pracę swobodnie i ciekawie, odpowiada na pytania klasy.	Prezentuje pracę; potrzebuje zachęty i wsparcia; prezentuje pracę po ukierunkowaniu nauczyciela.	Pokazuje pracę wyłącznie przy wsparciu dorosłego; nie prezentuje efektów swojej pracy mimo zachęty.
Zauważa i nazywa pozytywne aspekty swojej pracy oraz pracy innych osób	Samodzielnie zauważa i nazywa mocne strony pracy własnej i cudzej; trafnie ocenia prace, uzasadnia opinię i formułuje życzliwe wskazówki.	Nazywa mocne strony prac; ocena bywa ogólna; ocenia pracę po pytaniach nauczyciela.	Ocenia pracę pojedynczym wyrazem, wyłącznie z pomocą; nie dostrzega pozytywnych aspektów pracy mimo pomocy.
Kończy rozpoczętą pracę	Zawsze kończy rozpoczętą pracę; kończy pracę w terminie i dba o jej staranne wykończenie.	Najczęściej kończy pracę; przy trudnościach zwalnia tempo; kończy pracę po zachęcie i przypomnieniu nauczyciela.	Kończy pracę wyłącznie przy stałym wsparciu; nie kończy rozpoczętych prac mimo wsparcia.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Osiągnięcia w zakresie aktywności i bezpieczeństwa

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
<i>wymaganie z podstawy programowej</i>	<i>pełne opanowanie umiejętności</i>	<i>częściowe opanowanie</i>	<i>początkowy etap nauki</i>
Podejmuje działania na rzecz utrzymania zdrowia: dba o higienę ciała, dostosowuje strój do aktywności, miejsca zajęć i pogody	Samodzielnie i świadomie podejmuje działania na rzecz zdrowia; zawsze świadomie dba o higienę i strój, uzasadnia znaczenie tych działań.	Najczęściej dba o higienę i strój; sporadycznie o tym zapomina; dba o higienę i strój po przypomnieniu nauczyciela.	Wymaga stałego przypominania o higienie i stroju; nie dba o higienę i strój mimo przypomnień.
Wymienia i rozpoznaje przykłady aktywności fizycznej możliwej do wykonania w domu, w szkole i na świeżym powietrzu	Samodzielnie wymienia i rozpoznaje przykłady aktywności fizycznej; wymienia wiele form aktywności i proponuje własne pomysły dla klasy.	Wymienia większość przykładów; pojedyncze pomija; wymienia przykłady po pytaniach nauczyciela.	Wskazuje formy aktywności na ilustracjach, z pomocą; nie wymienia przykładów aktywności fizycznej mimo pomocy.
Podejmuje aktywność fizyczną w celu utrzymania zdrowia i zapobiegania wadom postawy	Samodzielnie i świadomie podejmuje aktywność fizyczną; zawsze świadomie i chętnie podejmuje aktywność, dba o prawidłową postawę.	Najczęściej chętnie ćwiczy; czasem potrzebuje zachęty; podejmuje aktywność po zachęcie nauczyciela.	Ćwiczy wyłącznie przy stałej motywacji nauczyciela; nie podejmuje aktywności fizycznej mimo zachęty.
Przestrzega zasad zabaw i gier ruchowych, również zespołowych	Zawsze przestrzega zasad zabaw i gier ruchowych; przestrzega zasad i pomaga innym je stosować.	Najczęściej przestrzega zasad; sporadycznie je łamie; przestrzega zasad po przypomnieniu przez nauczyciela.	Wymaga stałego przypominania zasad podczas gier; nie przestrzega zasad zabaw i gier mimo przypomnień.
Stosuje zasady bezpiecznego poruszania się pieszo, zna główne znaki drogowe	Zawsze stosuje zasady bezpiecznego poruszania się i zna główne znaki; porusza się bezpiecznie, zna znaki i objaśnia je innym.	Zna zasady i znaki; w praktyce potrzebuje przypomnienia; stosuje zasady po przypomnieniu nauczyciela.	Porusza się bezpiecznie wyłącznie pod nadzorem; nie stosuje zasad bezpiecznego poruszania się mimo przypomnień.
Stosuje zasady bezpieczeństwa podczas aktywności plenerowych, m.in. nad wodą, w lesie i w górach	Zawsze stosuje zasady bezpieczeństwa w czasie aktywności plenerowych; przestrzega zasad i rozpoznaje zagrożenia w terenie.	Najczęściej stosuje zasady; przy nowych sytuacjach się waha; stosuje zasady po przypomnieniu przez nauczyciela.	Wymaga stałego nadzoru podczas zajęć w terenie; nie stosuje zasad bezpieczeństwa w terenie mimo przypomnień.

Osiągnięcia w zakresie sprawności fizycznej

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Wykonuje ćwiczenia związane z marszem i biegiem, skokami, pokonywaniem przeszkód, skakankę, wspinaniem się i czołganiem	Sprawnie wykonuje poznane ćwiczenia ruchowe; wykonuje wszystkie formy ruchu sprawnie, w poprawnej technice i tempie.	Wykonuje ćwiczenia poprawnie; technika bywa niedokładna; wykonuje ćwiczenia po pokazie nauczyciela.	Wykonuje wybrane ćwiczenia wyłącznie z asekuracją i pomocą; nie wykonuje ćwiczeń ruchowych mimo pomocy.
Rzuca jednorącz małymi przyborami do celu nieruchomego i ruchomego, toczy, podnosi i przenosi przybory	Sprawnie rzuca do celu oraz toczy, podnosi i przenosi przybory; rzuca celnie do obu rodzajów celu, sprawnie operuje przyborami.	Rzuca poprawnie do celu nieruchomego; ruchomy sprawia trudność; rzuca i przenosi przybory po pokazie, z bliskiej odległości.	Wykonuje próby rzutu wyłącznie z pomocą nauczyciela; nie wykonuje rzutów i nie operuje przyborami mimo pomocy.
Posługuje się piłką: rzuca, odbija, wykonuje podstawowe ćwiczenia techniczne typowe dla gier zespołowych	Sprawnie rzuca, odbija i wykonuje podstawowe ćwiczenia z piłką; posługuje się piłką pewnie i skutecznie w grze zespołowej.	Posługuje się piłką poprawnie; chwyt bywa niepewny; wykonuje ćwiczenia z piłką po pokazie nauczyciela.	Wykonuje próby z piłką wyłącznie z pomocą; nie posługuje się piłką mimo pomocy.
Utrzymuje równowagę w pozycjach statycznych i dynamicznych, wykonuje rotacje ciała, przenosi ciężar ciała i utrzymuje prawidłową postawę	Bez problemu utrzymuje równowagę i wykonuje rotacje ciała; utrzymuje równowagę pewnie i płynnie, kontroluje postawę w każdej pozycji.	Utrzymuje równowagę statyczną; w ruchu bywa niepewny; wykonuje ćwiczenia równoważne z asekuracją nauczyciela.	Wykonuje próby wyłącz nie z pomocą i podparciem; nie utrzymuje równowagi mimo asekuracji.
Wykonuje ćwiczenia rytmiczne przy muzyce, uczestniczy w zabawach, grach ruchowych i grach zespołowych	Chętnie wykonuje ćwiczenia rytmiczne i uczestniczy w grach; wykonuje ćwiczenia rytmicznie i płynnie, chętnie inicjuje zabawy ruchowe.	Uczestniczy w zabawach; rytm bywa nierówny; wykonuje ćwiczenia po pokazie i zachęcie.	Uczestniczy w zabawach wyłącznie przy stałej motywacji; nie uczestniczy w zabawach i grach ruchowych mimo zachęty.

UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA	UMIE	MUSI POĆWICZYĆ	JESZCZE NIE UMIE (ALE SIĘ NAUCZY)
wymaganie z podstawy programowej	pełne opanowanie umiejętności	częściowe opanowanie	początkowy etap nauki
Korzysta z dostępnego sprzętu sportowego, zachowując zasady bezpieczeństwa	Chętnie korzysta ze sprzętu sportowego, zachowując zasady bezpieczeństwa; zawsze korzysta ze sprzętu sprawnie i bezpiecznie, dba o jego stan.	Korzysta ze sprzętu; zasady bezpieczeństwa przypomina sobie po uwadze; korzysta ze sprzętu po przypomnieniu zasad.	Korzysta ze sprzętu wyłącznie pod nadzorem nauczyciela; nie korzysta ze sprzętu bezpiecznie mimo przypomnień.
Współpracuje z innymi w czasie planowania i realizacji zabaw ruchowych	Zawsze współpracuje przy planowaniu i realizacji zabaw ruchowych; zgodnie współpracuje, organizuje zabawę i dba o udział wszystkich.	Współpracuje; inicjatywy nie podejmuje; współpracuje po podziale ról przez nauczyciela.	Uczestniczy w zabawie biernie, z pomocą; nie podejmuje współpracy podczas zabaw mimo zachęty.
Przestrzega zasad fair play w zabawach, grach ruchowych i grach zespołowych	Zawsze przestrzega zasad fair play; gra fair, akceptuje wynik i reaguje na nieuczciwe zachowania.	Najczęściej gra fair; przy przegranej bywa niezadowolony; przestrzega zasad po przypomnieniu przez nauczyciela.	Wymaga stałego przypominania zasad fair play; nie przestrzega zasad fair play mimo przypomnień.